

Valtiovarainministeriö

lausuntopyyntö 22.11.2012 / VM 162:00/2011

Lausunto kuntarakennelakiluonnoksesta

Asikkalan valtuusto päätti 5.3.2013 antaa seuraavan lausunnon kuntarakennelakiluonnoksesta:

1) Yleistä

Perustuslain 121 §:n mukaan kunnille voidaan antaa tehtäviä vain lailla. Tehtäviä säädettäessä on huolehdittava siitä, että kunnilla on tosiasialliset edellytykset suoriutua tehtävistään. Tähän liittyy myös Euroopan itsehallinnon peruskirjan 9.2 artikla "paikallisviranomaisten voimavarojen tulee olla riittävät suhteessa niihin velvoitteisiin, jotka niille on annettu perustuslaissa ja muissa laeissa".

Lainsäädännön kautta asetettujen ongelmien (tehtävien ylikuorma) hoitaminen velvoittamalla kuntia kuntaliitoksiin on lähtökohdiltaan virheellinen ja väärä, koska liitokset eivät ratkaise nykyisten tai tulevien kuntien talouden epätasapainon perusongelmaa. Kuntarakennelain tavoitteeksi asetettu kansalaisten yhdenvertaisten palvelujen turvaaminen tulee toteuttaa ensisijaisesti vähentämällä kuntien tehtävävelvoitteita tai lisäämällä valtion rahoitusta siten, että velvoitteet ja kuntien kyky selviytyä niistä ovat tasapainossa.

Tulevaisuuden haasteet ja tehdyt ennusteet huomioon ottaen näyttää todennäköiselle, että kunnilla ei ole tosiasiallisia edellytyksiä suoriutua palveluvelvoitteistaan ilman poikkeuksellisen rajuja veronkorotuksia. Tieteellistä tai edes empiiristä näyttöä siitä, että kuntaliitokset ratkaisisivat kuntatalouden ongelmat, ei ole esitetty. Suomen talouden kasvun hidastuminen suhteessa ikääntymisestä johtuvaan palvelukysynnän lisääntymiseen tulee luomaan kunnille taloudellisesti kestävämmän tilanteen riippumatta kuntarakenteesta.

Kuntajakolain nimeä ei tulisi muuttaa kuntarakennelakiksi, koska kuntarakennetta ei tule ohjata ylhäältä päin vaan sen tulee muodostua kuntalaisten enemmistön tahdon pohjalta ilman suoria tai epäsuoria pakkokeinoja. Laki on rakennekeskeinen, eikä se ota riittävästi huomioon erilaisia palvelujen järjestämistapoja, mikä on hallintorajoja olennaisesti tärkeämpää kustannushyötyjä haettaessa. Aiemmin tehtyjen kuntaliitosten hyötyjen ja haittojen arviointi on puutteellista eikä empiiristä näyttöä esitetystä nykyistä olennaisesti suuremman kuntakoon hyödyistä ole. Suuruuden ekonomia pätee vain osaan kunnallista palvelutuotantoa ja niissäkin selittävä tekijä on

tuotantoyksikön optimikoko, ei kuntakoko. Optimikoko vaihtelee eri toiminnoissa eikä optimaalista kuntakokoa ole olemassa. Niin suuret kunnat, joissa erikoissairaanhoidon voidaan hoitaa ympäri Suomen kunnissa ilman yhteistoimintaa, eivät ole mahdollisia ja kyseessä ei olisi enää kunta vaan alue. Kuntien välistä yhteistyön tarvetta ei voida poistaa todella suurellakaan kuntakoolla vaan tilalle syntyy yhtiö- ja liikelaitosrakenteita, jotka eivät ole demokraattisen valvonnan piirissä sen vertaa kuin kuntayhtymät ja muut kuntayhteistyörakenteet. Kunnalliseen itsehallintoon kuuluu olennaisesti oikeus järjestää palvelut haluamallaan tavalla, täten valtion ei tule rajoittaa kuntien päätösvaltaa. Kuntien yhteistoiminta on sopimusperusteista, sopimusvapauteen perustuvaa, eikä valtion tule määrätä tehostomaan pakkoyhteistyöhön.

Kuntarakennelain keskeiset ehdotukset ovat täynnä kauniita ja hienoja tavoitteita, mutta miten ne konkreettisesti saavutetaan jää epäselväksi. Esitetyt suurkunnat johtaisivat monelta osin nykyistä heikompaan tilanteeseen. Ehdotukset sisältävät paljon ympärilyöryksiä, kuten "Kuntajaon muuttamisen edellytykseksi lisättäisiin se, että muutos edistää kuntajaon kehittämisen tavoitteita". Kuka määrittää mikä on kuntajaon kehittämisen tavoite ja ennen kaikkea kuka muu päättää kuntajaotuksesta kuin kunta itse? Koko lakitekstilunnon on täynnä vastaavia epämääräisyyksiä, jotka sisältävät yhden ainoan signaalin eli suuremmat kunnat.

Tavoitteena lakiluonnoksessa on vahvat peruskunnat, jotka pystyvät pääosin itse vastaamaan peruspalveluiden järjestämisestä ja tuottamisesta sekä tuloksekkaasta kehittämistyöstä. Sosiaali- ja terveystalouden osalta asetelma on mahdoton, koska alle 20 000 asukkaan kunnilta on viety päätösvalta omaan järjestämiseen. Täten vaikuttaa, että lakiteksti on tarkoituksellisesti sisään rakennettu niin, että alle 20 000 asukkaan kunta ei voi täyttää vahvan peruskunnan määritelmää vaikka muilta osin palvelut itse järjestäisi ja harjoittaisi tuloksekasta kehittämistyötä. Koko asetelma on kunnallisen itsehallinnon periaatteiden vastainen ja lakitekstin ilmeinen tarkoitus on päätösvalan ja talousresurssien siirto keskuskaupungeille.

2) Selvitysvelvollisuus ja selvitysperusteet (ml. poikkeusperusteet) ja selvitysvelvollisuuden sisältö

Kuntien tulee itse voida määrittää selvitystarve ja selvitysalueet itsehallinnolliseen oikeuteensa perustuen. Kunnallisen itsehallinnon aseman heikentämiseen liittyvien kirjausten tulee perustua ennalta tieteellisin tutkimuksin todennettaviin vahvoihin perusteisiin ja hyvinvointiyhteiskunnan keskeisten lähtökohtien turvaamisen todellisiin vaikutuksiin. Hyvän hallintotavan mukaisia asiantuntija-arvioita eikä uudistuksen taloudellisia kustannuksia ja arvioita ole esitetty.

Selvitysvelvollisuuden osalta tulee määritellä poikkeusmenettelymahdollisuus sellaisissa kunnissa tai sellaisilla alueilla, joissa ollaan samaa kysymystä tai vastaavaa aluejakoselvitystä selvitetty viimeisen neljän vuoden aikana lain voimaan tulosta. Ilman tätä kirjausta päädytään byrokraattisiin, aikaa ja rahaa vieviin prosesseihin, joiden lopputulos on jo ennalta nähtävissä. Tällainen menettely, missä huomio on vain prosessissa, ei sen vaikuttavuudessa, ei kunnioita hyvän hallinnon periaatteita.

Selvitysvelvollisuus ja perusteet on rakennettu niin, että ne koskettavat lähes kaikkia Suomen kuntia. Selvitysvelvollisuuskriteerien tarkempi arviointi on tästä syystä tarpeetonta ja yhtä hyvin olisi voitu määrätä kaikki Suomen kunnat tekemään selvitys. Selvitysalueesta poikkeaminen on tehty luvanvaraiseksi ja on ilmeistä, että poikkeaminen tulee kyseeseen vain rajatuilla alueilla, joihin Päijät-Häme ei kuulu. Käytännössä kyseessä on pakkoselvitys vaikka aiempi selvitys olisi vastikään tehty ts. UusiKunta Päijät-Hämeessä. Asikkalan kunta paheksuu selvityspakkoa ja pitää sitä kuntien rahan ja ajan hukkana.

3) Esityksen sisältämät määräajat ja menettelyt

Selvitysperusteet eivät ole asianmukaisia eivätkä relevantteja suhteessa olemassa oleviin kuntien haasteisiin ja ratkaisujen etsintään.

Kuntien selvitysvelvollisuuden sen enempää kuin selvitysperusteiden osalta ei ole tuotu esiin mitään sellaista selkeää perustetta, miten nämä tekijät parantaisivat tai edistäisivät lakiluonnokseen esitettyjen tavoitteiden saavuttamista tai ratkaisisivat nyt käsillä olevia kuntatalouden ongelmia, hyvinvointiyhteiskunnan peruspalvelujen säilyvyyttä.

Kuntien kustannukset syntyvät lähes yksinomaan lakiin perustuvista palveluvelvoitteista, joihin ei vaikuteta kuntarajoja siirtämällä.

Empiiristä tai tutkimuksellista näyttöä siitä, että suurissa kunnissa olisi saavutettu ne edut, joita suurempiin kuntakokoihin tähtäävä lainsäädäntö antaa ymmärtää saavutettavan liitoksin, ei ole.

Suurempien kuntien ja laajempien vastuuorganisaatioiden luominen ei ole vastaus sinänsä, koska tieteellisin tutkimuksin on todettu, että kuntien optimikoko ei ole voitu määritellä; optimikoko vaihtelee eri palveluissa

Työpaikkaomavaraisuus tai työssäkäynti ovat asukkaiden valintoja, eivät perusteita kuntaliitoksille. Olennaista on se, miten elinkeinopolitiikkaa edistetään ja hoidetaan yhteistyössä alueilla sekä kannetaan yhteistä vastuuta työpaikkojen kehityksestä ja työllisyydestä.

Yhdyskuntarakenteen hajautumiskehitys on asukkaiden valinnan seurausta, ei peruste kuntaliitoksille. Kuntaliitoksen jälkeen samat alueet ovat maaseutumaisia, samat taajama-alueita. Haja-asutuskehitykseen voidaan puuttua maapoliittisella ohjelmalla. Tätä vahvemmat toimenpiteet edellyttävät maanomistajien yhdenvertaiseen asemaan puuttumista ja ovat perustuslaillisia kysymyksiä.

Pelkkiin mielikuviin pohjaava, poikkeuksellisen laaja uudistus on omiaan murentamaan päätöksentekojärjestelmän uskottavuutta.

Lakiluonnoksessa edellytetään, että kunnat tekevät yhdistymisselvitykset ja niihin perustuvat yhdistymisesitykset 1.4.2014 mennessä. Asikkalan kunta paheksuu esitettyä pakkoaikataulua eikä aio omalta osaltaan esittää yhdistymistä tässä aikataulussa.

Lakiluonnoksessa esitetään, että kunnilla olisi velvollisuus ilmoittaa valtiovarainministeriölle 30.11.2013 mennessä, minkä kunnan tai kuntien kanssa se selvittää laissa edellytetysti kuntien yhdistämistä. Asikkalan kunta paheksuu

pakkoselvittämistä. Mikäli valtio määrää Asikkalan yhdistymisselvitykseen, ei Asikkalan kunta aio osallistua, auttaa tai maksaa selvitystä miltään osin.

Lakiluonnoksessa esitetään, että valtiovarainministeriö voisi määrätä erityisen kuntajakoselvityksen toimittamisesta, jos kunta ei ole 1.4.2014 mennessä tehnyt kuntien yhdistymisesitystä. Asikkalan kunta paheksuu kuntajakoselvityksen teettämistä vastoin kunnan omaa tahtotilaa ja ilmoittaa, että valtiovarainministeriön mahdollisesti määrätessä erityisestä kuntajakoselvityksestä Asikkalan kunta ei aio osallistua, auttaa tai maksaa selvitystä miltään osin.

Asetetut määräajat eivät vastaa asianmukaisen valmistelun ja perehtymisen edellyttämiä määräaikoja.

Kuntajakoselvityksen tekemiseen määriteltyä neljän kuukauden aikaa (ilmoitettava 30.11.2013 selvityskunta/kunnat ja yhdistymisselvitys valmiina 1.4.2014) ei voida miltään osin pitää hallintolain mukaisena hyvän hallinnon tai kuntien ja kuntalaisten oikeusturvan mukaisena menettelynä.

Kuntaliitosselvityksen olennaisin kysymys on se, miten liitos parantaisi nykyisten erillisten kuntien asemaa suhteessa taloudellisiin ja muihin keskeisiin haasteisiin sekä miten liitos vaikuttaisi kuntalaisten palveluihin eli palveluiden saatavuuteen ja saavutettavuuteen. Olennaista on pohtia myös liitoksen hyötyjä ja haittoja kuntalaisten näkökulmasta.

Asikkalan kunta paheksuu kokonaisuutena lakiluonnoksen määräaikoja ja menettelytapoja.

4) Valtioneuvoston toimivalta päättää kuntajaotuksen muuttamisesta

Perustuslain 121 §:n mukaan Suomi jakaantuu kuntiin, joilla on itsehallinto. Kuntarakennelakiesitys puuttuu kuntien itsehallinnolliseen oikeuteen siinä määrin, että laki on hyväksyttävä perustuslain säätämisyjärjestyksessä. Myös valtioneuvoston toimivallasta kuntajaon osalta tulee päättää perustuslain säätämisyjärjestyksessä. Valtioneuvoston toimivaltaa päättää kuntajaotuksen muuttamisesta ei tule muuttaa miltään osin eikä kunnallista itsehallintoa heikentää. Asikkalan kunta paheksuu lakitekstilunnon esitystä päätösvallan siirtämisestä kuntajaotuksessa pois asianomaiselta kunnalta. 4 e § kohdan 2 määritelmää erityisen vaikeassa asemassa olevasta kunnasta ei tulisi muuttaa vaan kaikkien kuuden (6) raja-arvon tulisi täytyä kuten tähänkin asti. Neljän (4) kriteerin käyttäminen johtaa tilanteeseen, jossa investoinneista johtuva velkaantuminen laukaisee kriisikuntakriteerit vaikka kunnalla ei olisi muita oleellisia talousvaikeuksia. Velkaantuminen on ylikorostunut kriteeri kriisikunnan määrittelyssä suhteessa käyttötalouteen.

Vaikeassa taloudellisessa asemassa olevien kuntien arviointimenettelyyn kytketty valtioneuvoston toimivalta päättää kuntien yhdistymisestä on kyseenalainen jos samalla vaikeassa taloudellisessa asemassa olevien kuntien määrittelykriteereitä lievennetään. Tällaisen pakkokeinon käyttäminen tulee tapahtua vain poikkeustapauksissa jos kunnalla ei ole mitään mahdollisuuksia selvittää lakisääteisistä palveluista alle 3 % koko maan keskiarvon ylittävällä veroasteella (verokatto).

Taloudellisesti vaikeassa asemassa olevan kunnan kriteerit on määriteltävä yksiselitteisesti, jotta asiassa ei voida käyttää tarkoitushakuista poliittista harkintaa ja kriteerien on oltava sellaiset, että niiden piiriin joutuu vain tahallisesti todella huonosti taloutensa hoitanut kunta. Valtionosuusjärjestelmää on myös tarvittaessa muutettava niin, että kustannustehokkaasti palvelunsa tuottava kunta ei voi joutua kriisikuntalistalle alhaisesta tulopohjasta johtuen vaan syyn on oltava omista päätöksistä ja toiminnasta johtuva huono taloudenpito. Täten myöskään sosiaali- ja terveystoimien johtuvan talouden kriisiytymisen ei tule johtaa kriisikuntalistalle joutumiseen, mikäli kunnalta on viety päätösvalta kustannusten hallintaan.

Asikkalan kunta esittää, että kunnanosaliioksissa kuntalaisten omaa mielipidettä tulisi kuunnella enemmän eikä osakuntaliitosta tule toteuttaa tai evätä luovuttavan tai vastaanottavan kunnan mielipiteen perusteella vaan alueen asukkaiden 2/3 enemmistön tahdon mukaan. Pienemmällä kannatuksella osakuntaliitosta ei toteutettaisi kumpaankaan suuntaan. Asikkalan kunta paheksuu sitä, että osakuntaliitoksia toteutetaan lähinnä pienemmästä kunnasta isompaan (esimerkkinä Sipoo) eikä kuntalaisten omaa mielipidettä oteta huomioon. Kaikessa demokraattisessa toiminnassa päätökset tulisi tehdä kansalaisten tahdon mukaisesti.

5) Yhdistymisavustuksien ehdot ja määrä

Yhdistymisavustuksia ei voida sitoa määräaikojen noudattamiseen, koska määräajat jo lähtökohdiltaan ovat hallintolain ja hyvän hallinnon vastaisia. Yhdistymisavustusten sitominen tiettyjen määräaikojen noudattamiseen on epäoikeudenmukaista, koska määräajat eivät anna riittävästi aikaa löytää yhteiseen tahtotilaan perustuvia ratkaisuja ja pakon alla tehdyt ratkaisut eivät ole kestäviä eivätkä edesauta toimivien rakenteellisten kokonaisuuksien rakentamista ja alueen asukkaiden palveluiden yhdenvertaisuuden turvaamista. Yhdistymisavustusten sitominen tiettyihin kriteereihin ei edistä yhdenvertaisuutta, vaan kaikissa mahdollisesti toteutuvissa kuntaliitoksissa tulee kunnilla olla yhdenvertaiset mahdollisuudet saada yhdistymisavustusta.

Valtiolla on oikeus jatkaa verorahojen tuhlaamista yhdistymisavustuksiin, valtionosuuksien kompensoimiseen ja kuntaliitoskuntien talouden kriisiytyessä jakaa niille harkinnanvaraista valtionosuutta. Järkevämpiä olisi kuitenkin pidättäytyä yhdistymisavustuksista, koska ainoa järkevä syy tehdä kuntaliitos on talous eikä liitosavustusta tarvita jos kuntaliitos synnyttää taloudellisia hyötyjä. Valtionosuusjärjestelmä tulisi muuttaa kuntakoko- ja kuntarajariippumattomaksi asukkaiden paikkatietojärjestelmän pohjalta toimivaksi, jolloin sitä voitaisiin yksinkertaistaa ja valtionosuus jakaa väestörakenteen, todellisen sairastavuuden ja etäisyystekijöiden perusteella. Tällöin valtionosuuksien kompensoiminen muuttuisi kuntaliitostilanteissa tarpeettomaksi, koska valtionosuutta ei määritä kuntaraja vaan asukkaan ikä, todellinen sairastavuus ja sijainti paikkatietojärjestelmässä.

6) Sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien turvaaminen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennetta koskevien linjausten mukaisesti

Talouden tasapaino edellyttää lakisääteisen tehtäväkuorman vähentämistä, monikanavaisen rahoitusjärjestelmän purkamista sekä erikoisen kalliin hoidon

edelleen kallistumisen hillintää eli teknologian ja lääketieteen ratkaisujen kilpajuoksun katkaisemista. Kun resursseista 85 %:a kuuluu 15 %:den hoitoprosesseihin, ei tätä ongelmaa ratkaista perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon integraatiolla. Kysymys on sen rajan piirtämisestä terveydenhuollolle, mikä ei ole sairaanhoitoa; valtakunnallisista linjauksista, vaikuttavuuden arvioinnista ja kansalaisten omasta vastuun kannosta terveyden edistämässä.

Koko väestön tasavertaiset mahdollisuudet saada tarvetta vastaavat sosiaali- ja terveyspalvelut ei poistu kuntia yhdistämällä ja vastuuorganisaatioiden kokoa kasvattamalla, koska tälläkin hetkellä suurten kaupunkien sisällä on olemassa vastaavia eroja. Sosiaali- ja terveydenhuollon osalta esitetyt rakennemallit ovat omiaan entisestään pirstomaan ja sekavoittamaan sosiaali- ja terveystoimen toimintakenttää, jolloin riskinä on kustannusten kasvu niiden hallinnan sijaan.

Sosiaali- ja terveystoiminnallisen ministerityöryhmän esityksessä linjauksiksi 15.11.2012 esiintyy useita eri väestöpohjarajoja, eikä ole määritelty, mitkä toiminnot kuuluvat minkin väestöpohjan piiriin. Toiseksi linjaus on epämääräinen kunnallisen itsehallinnon näkökulmasta, koska linjausten mukaisilla väestöpohjarajoilla suurin osa Suomen kunnista menettää päätösvallan osittain tai kokonaan sosiaali- ja terveyspalveluihin. Järjestämismallin ts. päätösvallan poistuessa tulisi poistaa myös rahoitusvastuu niin, että kyseisten palvelujen rahoitus ei kierrä enää kuntien budjettien kautta. Asetelma, jossa kunnat ovat rahoittajia ilman vaikutusmahdollisuuksia kuntalaistensa palvelutasoon, saatavuuteen ja kustannustasoon on vastoin kunnallisen itsehallinnon periaatteita. Rahoitusvastaavuuden mukaan se maksaa joka päättää tai toisinpäin se joka päättää myös maksaa.

Erityisenä huolena Asikkalan kunta haluaa nostaa linjausten mukaisen erikoissairaanhoidon integraation. Esitetty 50 000 asukkaan väestöpohja on riittämätön erikoissairaanhoidon integraatioon. Päijät-Hämeessä on yli 200 000 asukkaan yhteinen sairaanhoitopiiri ja kattavan palveluvarustuksen keskussairaala. Asetelma, jossa perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon integraatio rikkoo toimivan keskussairaalan, on erittäin vahingollinen.

Monet sosiaalipalvelut ovat lähipalveluja ja niiden mukaan ottaminen erikoissairaanhoidon integraatioon on tarpeetonta. Kotipalvelu, omaishoito ja muut investointeina kevyet, mutta työvoimavaltaiset toiminnot voisivat hyvin jäädä peruskuntien tehtäväksi, sillä paikallistuntemuksella on merkitystä eikä tämän tyyppisissä toiminnoissa ole saatavissa hyötyjä suuruuden ekonomiasta. Varhaiskasvatus on hyvä esimerkki toiminnosta, joka on kuntien itse järjestämää paikallista palvelua, missä kustannuksia ei selitä organisaatiokoko.

Asikkalan kunta haluaa lopuksi todeta huolensa siitä, että esitettyjen linjausten mukaan sosiaali- ja terveyspalvelut järjestettäisiin moniportaisessa himmelimallissa, missä peruskuntien päätösvaltaa rajataan alle 50 000 asukkaan väestöpohjalla. Esitetty malli on täysi poikkeus yleiseurooppalaisesta mallista, missä raskaat synergiahyötyjä tuottavat palvelut ovat aluetasolla ja lähipalvelut kuntatasolla. Väestöpohjista ja suurista palvelutuottajamonopoleista käsin ei päästä kasvaviin kustannuksiin kiinni ja lisäksi palvelut etäännyvät käyttäjistä. Suuntaa tulisi hakea väestöpohjaltaan linjauksia huomattavasti suuremmasta noin 10-20 järjestäjästä, asiakkaan vapaasta

hakeutumisesta ja vapaasta tuotantoyksikkökoosta, mikä synnyttäisi kilpailua ja tarjonta määräytyisi kysyntää vastaavaksi kattavasti koko Suomessa.

7) Lopuksi

Asikkalan kunta huomauttaa, että yhteenvetoa lausunnoista tehtäessä on huomioitava ainoastaan kuntien antamat lausunnot, ei muiden tahojen lausuntoja, joilta lausuntoja on pyydetty. Kunnallinen itsehallinto ja kuntarajoista päättäminen kuuluu kunnille itselleen eikä muiden eturyhmien ja tahojen näkemyksiä tule ottaa huomioon asian käsittelyssä. Muilla tahoilla, joilta lausuntoja on pyydetty, on omia intressejään, jotka eivät osu yksin kuntien ja kuntalaisten etujen kanssa. Asikkalan kunta katsookin, että kunnalliseen itsehallintoon liittyvissä lausuntopyyntöissä kyselyt tulisi kohdentaa vain kunnille itselleen. Kunnilta ei ole kysytty mielipidettä jakelulistassa olevien muiden toimijoiden olemassaolon oikeutukseen tai niiden toimintatapoihin. Täten kunnallisesta itsehallinnosta lausuminenkin kuuluu ainoastaan kunnille.

Asikkalan kunta korostaa, että valtion tulee kunnioittaa kunnallista itsehallintoa ja tekemiään sitoumuksia (mm. Euroopan neuvoston peruskirja) ja pidättyä pakkokeinoista sekä muusta kunnallisen itsehallinnon rajoittamisesta, kuten väestöpohjarajoista sekä yksityiskohtaisesta laki- ja normiohjauksesta. Toimiva työnjako valtion ja kuntien välillä, rahoitusperiaatteen noudattaminen tehtäviä säädettäessä ja suvereniteetin kunnioittaminen ovat oikeudenmukaisen yhteiskunnan tunnusmerkkejä. Kunnallisen itsehallinnon vahvistaminen on mahdollisuus, jolla valtio pääsisi irti tarpeesta puuttua kaikkeen yksityiskohtaisesti, mahdollistaa valtionhallinnon sopeutustoimet ja kunnille päätösvallan järjestää palvelut haluamallaan tavalla taloudellinen kantokyky ja paikalliset tarpeet huomioiden.

Asikkalan kunta

Juri Nieminen
kunnanjohtaja